

MOTO 2023

Programmagids

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Vakbekwaam worden	3
1.3 Vakbekwaam blijven.....	3
1.4 Evalueren van oefeningen.....	4
2. Ontwikkelrichtingen	4
2.1 Crisisorganisatie algemeen	4
2.2 Ontwikkelrichting CoPI	4
2.3 Ontwikkelrichting ROT.....	4
2.4 Ontwikkelrichting actiecentra.....	5
2.5 Ontwikkelrichting (G)BT.....	5
3. Activiteitenkalender	5
Bijlage 1 Activeitenoverzicht.....	5
Activiteitenoverzicht CoPI.....	5
Activiteitenoverzicht ROT/Actiecentra	7
Activiteitenoverzicht (G)BT	8
Activiteitenoverzicht op inschrijving	9

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij een ramp of crisis is het belangrijk dat inwoners en partners kunnen rekenen op adequate en professionele hulpverlening. Ons streven is daarom als crisisorganisatie continu te leren, verbeteren en innoveren. Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) draagt hieraan bij en samen bereiden we onze crisisfunctionarissen voor op rampen en crises. De Programmagids MOTO beschrijft de activiteiten voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2024.

In het MOTO-programma staat het sluiten van de PDCA-cyclus centraal. Door waarneming op het handelen van crisisfunctionarissen- en teams tijdens CoPI, ROT, (G)BT en ketenoefeningen ontstaat een beeld van de kwaliteit van onze crisisorganisatie. De waarnemingen en evaluaties uit de voorgaande oefencyclus zijn als input gebruikt om tot de oefendoelen voor deze programmagids te komen. Zo draagt opleiden, trainen en oefenen bij aan een lerende crisisorganisatie waarin kwaliteit centraal staat. De doorontwikkeling van het kwaliteitssysteem via de evaluatieapp en toepassing van 'blended learning' past ook in dit perspectief. We laten werkvormen, trainingen en oefeningen zoveel mogelijk aansluiten bij de leerbehoefte van onze crisisfunctionarissen.

1.2 Vakbekwaam worden

Het MOTO programma sluit aan bij de visie op kwaliteit van de veiligheidsregio IJsselland. Hierin staat dat een functionaris een aanstelling krijgt binnen de crisisorganisatie, als diegene voldoet aan de volgende indicatoren:

- Alle (sleutel)functionarissen hebben een erkende opleiding voor het/ de desbetreffende team/ functie met goed gevolg (diploma) afgesloten;
- Alle (sleutel)functionarissen voldoen aan de geldende basisvereisten voor het/ de desbetreffende team/ functie, zoals het afronden van een erkende rijopleiding of kunnen voldoen aan de maximale opkomsttijd.

1.3 Vakbekwaam blijven

Daarnaast is vastgesteld dat een crisisfunctionaris eenmaal in functie, blijft werken aan eigen ontwikkeling en kwaliteit:

- Alle (sleutel)functionarissen hebben elk kalenderjaar minimaal drie (M)OTO-momenten waarop wordt waargenomen/ geëvalueerd. Onder (M)OTO-momenten scharen we opleiding, bijscholing, mono- of multidisciplinaire oefeningen en oefeningen op individueel en teamniveau. Ook schaduw draaien, tegenspel verzorgen of waarnemen valt hieronder. Een operationele inzet die achteraf wordt geëvalueerd, telt ook mee voor de oefenverplichting;
- Functionarissen worden gestimuleerd om op tal van manieren hun vakbekwaamheid te vergroten. Dit doen we door een kennisplatform beschikbaar te stellen, te werken aan een diverse leervormen (blended learning), een individueel kwaliteitsportfolio beschikbaar te stellen en een regionale waarnemerspool op te leiden om beter te leren van elkaar.

1.4 Evalueren van oefeningen

Multidisciplinaire oefeningen worden waargenomen op individueel, functie- en teamniveau:

- Elke multidisciplinaire oefening die wordt georganiseerd door MOTO wordt waargenomen op teamniveau. Elke evaluatie wordt opgeslagen in het kwaliteitszorgsysteem. Teamwaarnemingen worden verzorgd door opgeleide waarnemers uit de regionale waarnemerspool. Functiewaarnemingen worden afwisselend gedaan door interne waarnemers, externe specialisten (inhuur) of waarnemers van buurregio's.
- Jaarlijks wordt in samenspraak met het platform multidisciplinaire kwaliteit bepaald welke functiegroepen extra worden waargenomen. We werken met een jaarlijkse evaluatieplanning, en nemen waar volgens het volgende principe: 50% intern, 25% extern en 25% bovenregionaal.
- Evaluatie en waarneming heeft een prominente plek in alle multidisciplinaire oefeningen door een jaarlijks vooraf vastgestelde evaluatieplanning. Evalueren wordt naar een hoger niveau getild door opgeleide waarnemers, en door voorafgaand aan een oefening een intakegesprek te houden tussen deelnemer en waarnemer.
- Veiligheidsregio IJsselland organiseert geen jaarlijkse systeemtest. Ter vervanging worden ketenoefeningen geëvalueerd en naast elkaar gelegd. Hieruit volgt een algeheel kwalitatief beeld van de crisisorganisatie, vergelijkbaar met een systeemtest.
- Leidend voor oefenevaluaties zijn de vooraf benoemde oefendoelstellingen door MOTO.

2. Ontwikkelrichtingen

Het MOTO programma en de ontwikkelrichtingen is gebaseerd op de rode draden analyse die is samengesteld op basis van de evaluaties van oefeningen en incidenten in 2022.

2.1 Crisisorganisatie algemeen

- Implementatie crisisplan 2023-2026
- Netcentrisch werken en hoofdstructuur informatiemanagement
- Toepassen TRM soft skills
- Formeel (trainen en oefenen) combineren met informeel leren, waarbij leren van elkaar en leren in én vanuit de praktijk bevorderd worden.

2.2 Ontwikkelrichting CoPI

- Vasthouden BOB-structuur en terugkoppeling acties.
- Inwerken van nieuwe CoPI-leden in Veiligheidsregio IJsselland.
- Toepassing voorwaarts denken: proactief handelen en anticiperen -> meer aandacht geven, bijvoorbeeld om tijdens nafase te gebruiken.
- Versterken samenwerking met crisispartners en bedrijven.
- Optreden als taakorganisatie (naast een CoPI).
- Kennis van bevoegdheden.

2.3 Ontwikkelrichting ROT

- Versterken netcentrisch werken binnen het proces Informatiemanagement.
- Toepassen TRM en voorwaarts denken.
- Formuleren bestuurlijke adviezen.

- Vasthouden BOB-structuur en terugkoppeling acties.

2.4 Ontwikkelrichting actiecentra

- Versterken netcentrisch werken binnen het proces Informatiemanagement.
- Implementatie crisisplan, waaronder verantwoordelijkheden en taken van AC'en

2.5 Ontwikkelrichting (G)BT

- Het snel en krachtig komen tot bestuurlijke besluiten met behulp van de BOB-methode.
- Teams mogen vooral leren dieper in het beeld te stappen.
- Voorwaarts denken door te anticiperen op worst case en best case scenario's.
- Vergroten van vaardigheden op het gebied van strategisch adviseren.
- Het onderkennen van bestuurlijke thema's en dilemma's en het komen tot heldere bestuurlijke keuzes waarbij ook de impact van de keuze geadresseerd wordt.

3. Activiteitenkalender

Bekijk bijlage 2 voor de MOTO planning van 2023. Wil je op de hoogte zijn van de laatste stand van zaken omtrent de MOTO jaarplanning? Bekijk dan de [MOTO-kalender](#) op het kennisplatform en zet meteen de activiteiten in je eigen agenda!

Bijlage 1 Activiteitenoverzicht

Activiteitenoverzicht CoPI

CoPI-oefening – Opstartfase	
Aanleiding	Deze korte oefeningen worden in het najaar van 2023 aangeboden op vaste momenten waarbij de dienstdoende piketfunctionaris wordt gealarmeerd. De scenario's sluiten aan bij de grootste risico's in IJsselland en/of de actualiteit.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Basisvaardigheden verbindingmiddelen. ➤ Het snel opbouwen van een goede informatiepositie. ➤ Adequate besluitvorming in de opstartfase.
Doelgroep	Meldkamer (centralisten en CaCo), leden CoPI
Deelname	Piketfunctionarissen (nieuwe)
Locatie	Vanaf eigen werkplek
Werkvorm	Praktijkoefening
Programmering	Max 8 oefeningen in het najaar (ivm opening nieuwe meldkamer), maximaal 1 uur (uiterlijk 40 minuten oefenen, daarna korte evaluatie)
Waarneming	Door waarnemer van VR IJsselland

CoPI-oefening - Tabletop

Aanleiding	De leden van het CoPI onderhouden graag hun basisvaardigheden. De traditionele CoPI-tabletop oefeningen lenen zich daar uitstekend voor. Dit jaar gaan we deze oefeningen anders vormgeven. We willen de CoPI oefeningen langer door laten lopen waardoor het tijd/tempo realistischer wordt en meer tijd beschikbaar komt voor het uitzetten van alle acties. Er wordt dus afgeweken van de traditionele tabletop oefeningen waarbij vier scenario's per dag worden beoefend. De focus ligt nu op twee oefeningen per dag, verdeeld over vijf dagen. De oefeningen sluiten allemaal aan op het regionale risicoprofiel, het nieuwe crisisplan en er is aandacht voor de samenwerking met externe partners. Dit jaar wordt ook getracht meer gebruik te maken van enscenering zodat de beeldvorming realistischer wordt.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Onderhouden teamvaardigheden CoPI (BOB, TRM-skills). Specificering op basis rapportages Enquirya. ➤ Beoefening van het crisisplan, specificering op basis van evaluatie crisisplan. ➤ Samenwerking met vertegenwoordigers van crisispartners. ➤ Toepassen voorwaarts denken.
Doelgroep	CoPI-leden, CoPI-liaisons externe partner(s)
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	Nieuwleusen
Waarneming	Team: door waarnemers van VR IJsselland IM CoPI: collegiale waarneming

CoPI oefening – op locatie/met externe partners (3 oefeningen)

Aanleiding	Tijdens de CoPI-oefeningen op locatie wordt er meer tijd genomen om een scenario te doorlopen. De samenwerking met het crisisteam van de betreffende locatie en het voorwaarts denken staan centraal. Daarnaast worden deze oefeningen ook gebruikt om kennis te nemen van de crisisorganisatie van partners door het desbetreffende bedrijf uit te nodigen om wat te vertellen.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Onderhouden teamvaardigheden CoPI (BOB, TRM-skills). Specificering op basis rapportages Enquirya. ➤ Samenwerking met vertegenwoordigers van crisispartners en interne crisisteams van organisaties. ➤ Voorwaarts denken toepassen in de praktijk.
Doelgroep	CoPI-leden, CoPI-liaisons

Deelname	Gepland door kolom
Locatie	Afhankelijk van de oefenpartner: - Zorglocatie, defensielocatie, politielocatie
Werkvorm	1 of 2 dagen met twee scenario's. Hier kan van worden afgeweken, afhankelijk van de oefendoelstellingen.
Waarneming	Zowel door de regionale waarnemers van VR IJsselland als door bovenregionale waarnemers. Dit zal per oefening verschillen.

CoPI oefening - DOWR

Aanleiding	Het team Vakbekwaamheid brandweer organiseert ieder jaar in het zuiden van IJsselland oefeningen waarbij de samenwerking tussen de basiseenheden centraal staat. Deze uitdagende scenario's worden prachtig geënceneerd en MOTO sluit daarom graag met een CoPI-oefening aan.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oefenen in een zo realistisch mogelijke setting. ➤ Onderhouden teamvaardigheden CoPI (BOB, TRM-skills). ➤ Samenwerking met veldeenheden.
Doelgroep	CoPI-leden
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	Deventer, Olst-Wijhe of Raalte
Werkvorm	Scenario met encenering
Programmering	Minimaal twee oefeningen, in de avond (najaar)
Waarneming	Wordt gepland zodra deze oefening definitief is.

Activiteitenoverzicht ROT/Actiecentra

Actiecentra oefening

Aanleiding	Tijdens deze oefening zijn alle actiecentra actief. Mede naar aanleiding van de voorgaande actiecentra oefeningen is besloten om het crisisplan op onderdelen te verfijnen. Daarnaast zijn taken, rollen en verantwoordelijkheden nog niet helemaal duidelijk bij iedereen. Daarom is het belangrijk met zoveel mogelijk onderdelen te blijven trainen met het crisisplan.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het functioneren als actiecentrum ➤ Samenwerken met de andere actiecentra ➤ Samenwerken met veldeenheden (CoPI, ROT en eventuele taakorganisatie)

Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Actiecentra alle kolommen (AC/ HON/ HIN/ ICO/ specialisten crisiscommunicatie) ➤ Leden ROT
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	3 ^e verdieping Marsweg
Werkvorm	Tabletop
Programmering	Drie dagen met twee oefeningen per dag
Waarneming	Samenwerking teams door waarnemer vanuit IJsselland ICO door externe waarnemer

Activiteitenoverzicht (G)BT

GBT oefening (energie)	
Aanleiding	De gemeentelijke beleidsteams van alle gemeenten zullen in 2023 wederom oefenen. Daarbij wordt voortgeborduurd op de eerdere oefeningen. Het thema van deze oefeningen betreft 'energie'.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teams mogen vooral leren dieper in het beeld te stappen. ➤ Het voorwaarts denken in scenario's om de crisis vooruit te komen. ➤ Vergroten van vaardigheden op het gebied van strategisch adviseren. ➤ Het onderkennen van bestuurlijke thema's en dilemma's en het komen tot heldere bestuurlijke keuzes waarbij ook de impact van de keuze geadresseerd wordt. ➤ Het snel en krachtig komen tot bestuurlijke besluiten met behulp van de BOB-methode.
Doelgroep	GBT-leden en leden ROT.
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	GBT-ruimtes gemeentes
Programmering	Oefeningen in afstemming met gemeenten, 2 GBT oefeningen per gemeente.

RBT oefening	
Aanleiding	In 2023 is de veiligheidsregio IJsselland weer verplicht om een evaluatie van een RBT aan te leveren bij de inspectie. Voor het RBT staat hiervoor al een cyberscenario klaar. Een actueel thema waar veiligheidsregio's, gemeenten en hun partners zoals nutsbedrijven steeds nadrukkelijker mee te maken krijgen. Een cyberprobleem bij nutsvoorzieningen kan al snel tot verstoring of ontwrichting van de maatschappij leiden. Sommige deskundigen verwachten al binnen

	72 uur aantasting van ons democratische rechtstelsel. Een oefening die bewustzijn geeft in gevoeligheden en risico's die onze maatschappij dagelijks loopt dankzij cyberrisico's lijkt daarmee een logische keuze voor een RBT oefening
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het snel en krachtig komen tot bestuurlijke besluiten met behulp van de BOB-methode. ➤ Teams mogen vooral leren dieper in het beeld te stappen. ➤ Voorwaarts denken door te anticiperen op worst case en best case scenario's. ➤ Vergroten van vaardigheden op het gebied van strategisch adviseren. ➤ Het onderkennen van bestuurlijke thema's en dilemma's en het komen tot heldere bestuurlijke keuzes waarbij ook de impact van de keuze geadresseerd wordt.
Doelgroep	RBT-leden
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	N.n.t.b.
Programmering	N.n.t.b.

Activiteitenoverzicht op inschrijving

Hoe heurt het in IJsselland?	
Aanleiding	Na het behalen van het diploma voor de functie die zij gaan uitoefenen, worden crisisfunctionarissen verder ingewerkt door hun kolom. Voor het onderdeel multidisciplinaire samenwerking is deze training beschikbaar. Nieuwe functionarissen worden ingewijd in de IJssellandse crisiswereld. Schrijf je ook gerust in als je wilt weten 'hoe het ook alweer heurt'.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> - De crisiswereld van IJsselland beter leren kennen. - Kennis en inzicht opdoen in de specifieke werkafspraken voor crisisteams binnen Veiligheidsregio IJsselland. - Deze werkafspraken toepassen in de praktijk.
Doelgroep	Alle CoPI en ROT-functionarissen.
Deelname	Op inschrijving, maximale groepsgrootte 8 personen.
Locatie	Fysiek in Dalfsen
Werkvorm	Interactieve training met korte oefening ter afsluiting.
Programmering	Wordt minimaal drie keer aangeboden, vaker als er meer vraag is.

Hoe heurt het Netcentrisch?

Aanleiding	De ontwikkelingen rondom netcentrisch werken en IM staan niet stil. In deze training maken nieuwe maar ook bestaande HIN-nen, IM-ers kennis met de wijze waarop wij netcentrisch werken en omgaan met informatiemanagement binnen de VRIJ.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Versterken netcentrisch werken/ informatiemanagement/ inzet VIC. ➤ Beoefenen samenwerking ICO. IM'ers en HINnen.
Doelgroep	ICO, IM'ers, HIN alle kolommen
Deelname	Gepland door kolom
Locatie	Centraal in de regio
Werkvorm	Interactieve training met opdrachten
Programmering	Twee trainingen verdeeld over het jaar.

Crisiskunde

Aanleiding	Hoe pak je in basis nu een ramp of crisis aan om een goede start te maken? Hoe ga je om met dat wat je nog niet weet? Hoe geef je een goed strategisch advies? Met deze vragen ga je aan de slag tijdens deze training.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Strategisch adviseren. ➤ Voorwaarts denken. ➤ Omgaan met dat wat je (nog) niet weet: onzekerheidskunde.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> ➤ CoPI: verplicht voor Leiders CoPI, optioneel voor OVD'en. ➤ ROT: leden kern-ROT (voor OL evt als herhaling) en Algemeen Commandanten.
Deelname	Op inschrijving.
Locatie	Centraal in de regio.
Werkvorm	Fysiek, training door Irene Nijhof

Nazorg voor de crisisorganisatie

Aanleiding	De belasting van hulpverleners die in het heetst van de strijd hulpverleners, mogen we niet onderschatten. Bij een risicoberoep in de hulpverlening is stress bijna onvermijdelijk. Je kunt jezelf nu eenmaal niet 'uitzetten' na een impactvolle gebeurtenis om gewoon weer over gaan tot de orde van de dag.
-------------------	--

	Gelukkig hebben we aandacht voor dit belangrijke aspect van het hulpverleningsvak. Zo bestaat er bij de brandweer het Team Collegiale Opvang (TCO). Maar nazorg bestaat uit veel meer aspecten. Goede preventie is ook van belang. Daarom biedt MOTO een training aan over de mentale aspecten van het werk in de hulpverlening
Doelgroep	Alle leden van de crisisfunctionarissen
Deelname	Op inschrijving
Locatie	Kazerne Marsweg, Zwolle
Programmering	Twee keer per jaar

Kennissessies

Aanleiding	In samenwerking met het veiligheidsbureau zullen in 2023 vier sessies worden georganiseerd die in het teken staan van verdieping, gecombineerd met actuele inhoudelijke thema's.
Leerdoelen	Na afloop van deze kennissessies heb je: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kennisgemaakt met actuele thema's ➤ Geleerd welke actoren bij de verschillende risico's een rol (kunnen) hebben; ➤ Kennisgemaakt met eventuele planvorming en weet je waar je deze kan vinden.
Doelgroep	Alle leden van de crisisorganisatie.
Deelname	Op inschrijving.
Locatie	Centraal in de regio.

Kennisplatform

Aanleiding	Je eigen vakbekwaamheid is grotendeels je eigen verantwoordelijkheid. Wij hebben er daarom aan gewerkt om voor alle leden van de crisisorganisatie een Kennisplatform beschikbaar te stellen. Hierop worden allerlei items aangeboden die je rugzakje verder met kennis kunnen vullen, denk daarbij aan: <ul style="list-style-type: none"> - Evaluaties van incidenten in IJsselland en uit het land. - Digitale trainingen (e-learnings, webinars). - Interessante publicaties. - Nieuwsbrieven. - Podcasts.
-------------------	---

Netwerkdag(en)

Aanleiding

Het is alweer een tijd geleden dat gehele piketgroepen bij elkaar zijn geweest en

